

kingen van den jongen man kwamen hem nu een beetje lachwekkend voor.

Frans keek keurend naar tuig en scheepsrompen; hij wist niet waarom hij een voorkeur had voor dien eenen boeier, en dat hij werkelijk over koopen had gepraat, leek hem een lichtzinnige dwaasheid. Hij was altijd arm geweest en het had hem weinig gehinderd. Als ik niets begeer, heb ik geen geld noodig, zei hij. Hij vond er een kil genoeg in, zichzelf allerlei te ontzeggen, maar het werden geen zelfoverwinningen, want de warme begeerte kende hij niet. Sinds hij in Rotterdam studeerde aan de Handelshoogeschool, had hij bij de familie van West gewoond. Daar speurde hij al gauw het kruipend weelde-begeeren van de vrouwen, de moeder en de oudste dochter vooral. Het stuitte hem, hij vond het armzalig en bekrompen. Werk, streef naar rijkdom en macht, dacht hij, maar niet naar het uitsparen van enkele centen op iederen onnutten koop. Toch bleef hij, omdat hij al spoedig merkte, in dat huis te kunnen regeeren.

De vader was een stille, moedelooze man, onopvallend, grauw. Lang geleden had hij geglimlacht om de fantasieën van zijn meisje over rijkdom en genot; hij meende toen dat ze den echten levenshonger in zich had. Maar door den tijd ging hij dit anders zien. Ze was altijd opgewekt; het streven naar het uiterste wat ze met haar middelen doen kon, hield haar fleurig. Honderd maal verweet hij zichzelf dat hij haar minachtte. Was ze niet een lieve, altijd zorgzame vrouw?

Hij was onderwijzer, kreeg in het begin van zijn loopbaan eenige malen verhooging van salaris. En soms had hij een buitenkansje, gaf wat privaattlessen. Als hij haar het geld daarvan overreikte, liefkoosde ze het met haar handen. — Wat is het veel, Jaap, wat zal ik daar allemaal voor doen?

— Ik weet het niet.

Er was veel noodig, hun dochters werden geboren. Altijd weer werden er kleeren gekocht, mooie jurkjes en manteltjes, het hield nooit op.

— Je doet of het prinsesjes zijn, zei hij eens. Ze hoorde den spot daarin niet, zag niet het overvoede van hun lijfjes, en de te dikke, stugge kleeren daar omheen. Hij hield heel veel van de kinderen, dikwijls zei hij zichzelf dat hij gelukkig was. Maar het werk vermoeide hem; hij had geen sterke constitutie, en daarbij kwam dat hij tobde over zijn kleine inkomen. Hij begreep niet dat zijn vrouw juist in d e z e finantieele omstandigheden gelukkig was, dat het uitzuinigen en overleggen haar leven vulde, en ze genoot van alles wat ze meende ver onder den prijs te hebben gekocht. Ze was een vrouw die van de stoffelijke dingen hield. Een lap fluweel kon zij met schitterende oogen aanzien, hem om en om draaien in haar handen, aldoor tastend. Als in de verte zag ze dan zichzelf daarmee bekleed; ze glimlachte vaag, een beetje onwezenlijk, haar voldoening was zoo groot, dat ze grensde aan weemoed. Maar dan lachte ze luid-op (zijzelf,